IL-KONVERŻJONI TA’ SAN PAWL

KNISJA KATRIDRALI - MDINA

Dun Pawl Sciberras

Introduzzjoni

Fl-erba’ ħarġiet ta’ din is-sena, Dun Pawl Sciberras se jippreżenta l-kwadri titular tal-Katidral tal-Imdina, tal-Knisja Parrokkjali tar-Rabat f’Malta, tal-Knisja ta’ San Pawl Nawfragu tal-Belt Valletta, u tal-Knisja Parrokkjali ta’ Hal Safi mil-lat artistiku, Bibliku u kateketiku. Huma l-erba’ kwadri b’San Pawl bħala l-protagonist tagħhom fil-konverzjoni u n-nawfraġju tiegħu

f'Malta. L-arti tista' tgħinna nirriflettu fuq l-istorja tas-salvazzjoni flimkien mal-Bibbja u l-katekezi.

Il-qawwa tiegħi tidher fid-dgħjufija

Il-kwadru titulari stil Barokk tal-Knisja Katidrali, il-Knisja-Omm tagħna, ġie kkummissjunat għall-Katidral il-qadim, li ġġarraf bit-terremot il-kbir, sena wara li tpitter minn Mattia Preti fl-1692, meta l-artist kellu 69 sena: bniedem matur umanament u artistikament.
Huwa kwadru drammatiku fix-xena tal-konverżjoni ta' l-Appostlu Pawlu li jiffossilizza, meħuda mill-Atti ta' l-Appostli. Il-pittura ġġib l-isem ta' It-Triq ta' Damasku: hemm fuq dik it-triq, Kristu Ġesù wera lilu nnifsu lil Pawlu. Imma dik l-istess triq kien hemm oħrajn mexjin fiha, li kienu qegħdin jimxu wara Kristu Ġesù, it-Triq tad-dixxipli nsara. Bħal kull triq, la għandha bidu u lanqas tmiem: għax il-bidu jagħmlu min jibda jimxiha u jtemmha meta u fejn irid hu.

Iż-żewġ xeni tal-Kwadru

Il-kwadru jinqasam f'żewġ xeni: il-parti ta' fuq - ix-xena fuq is-sħab tas-sema u l-parti ta' isfel - x-xena tal-waqgħa ta' Pawlu.

Ix-xena fis-Sema

Ix-xena ċelesti (ix-xena ta' fuq (1)) hija xena ferm iktar sempliċi minn dik fuq l-art; ferm iktar trankwilla, u toħloq kuntrast kbir ma' dak li qiegħed jiġri taħtha. Għandha protagonist tagħha lil Kristu mqajjem mill-mewt, (il-figura ta' Kristu) f'qagħda wieqfa, qagħda ta' rebbieħ, fuq il-mewt u fuq l-Appostlu li qiegħed jippersegwitah. Il-figuri ta' Kristu wieqaf rebbieħ u t-telqa ta' Pawlu (il-figura ta' Pawlu (2)) iwassluna għal dak li Pawlu tant jisħaq fuqu fil-konflitti li sikwit kien ikollu fil-missjoni tiegħu. Dawk li ħaduha kontrih kienu jsejsu l-awtorità tagħhom fuq dak li kellhom biex jiftaħru bih.

1.

Il-kwadru jinqasam f'żewġ xeni:

il-parti ta' fuq (1) - ix-xena fuq is-sħab tas-sema u

l-parti ta' isfel (2) - x-xena tal-waqgħa ta' Pawlu.

2.

3.

4.

5

Pawlu kien jaf li hu għandu ħaġa waħda biss biex jiftaħar: id-dgħjufijiet tiegħu. "Jekk ħafna jiftaħru ta' bnedmin, ħa niftaħar jien" (2Kor 11,18) imma mbagħad "Jekk għandi niftaħar, niftaħar b'dak li hu dgħajjef fija (2Kor 11,30; 12,5). Meta mbagħad wera fejn tassew qiegħda s-saħħa u l-qawwa tiegħu, Alla nnifsu wieġbu: "Biżżejjed għalik il-grazzja tiegħi; għax il-qawwa tiegħi tidher fl-aqwa tagħha sewwa sew fejn hemm id-dgħajjef." "Għalhekk niftaħar minn qalbi l-aktar bid-debbolizzi tiegħi biex il-qawwa ta' Kristu tgħammar fija (2Kor 12,9).

Il-kwadru huwa mqiegħed fil-Knisja Katidrali, fil-post fejn tinġema' l-assemblea liturġika. Hekk jiddeskrivih lil Ġesù rebbieħ fuq il-mewt il-Ktieb tal-Ġemgħa Liturġika ta' l-Apokalissi: "Bejn it-tron u l-erba' Ħlejjaq Ħajjin u f'nofs ix-Xjuħ rajt li kien hemm Ħaruf, wieqaf, bħal maqtul." Il-mewt għall-fidwa tal-bnedmin tal-Ħaruf ta' Alla, kif jurih Ġwanni l-Battista, ma kellhiex l-aħħar kelma fuq dak li hu wkoll l-Iben ta' Alla (Ġw 1,29.36). Issa, tgħidilna l-Liturġija, "bis-sinjali tal-passjoni jsaltan ħaj u rebbieħ għal dejjem." (il-figura ta' Kristu (3))

Il-qagħda wieqfa ta' Kristu Rxoxt toħloq kuntrast qawwi mat-telqa fl-art ta' Pawlu, li sa ftit ħin qabel kien għadu "bil-qawwa kollha jhedded bil-mewt lid-dixxipli tal-Mulej" u, "b'setgħa assoluta mingħand il-qassis il-kbir b'ittri għas-sinagogi ta' Damasku, biex ikun jista' jaqbad l-irġiel u n-nisa kollha li jsib miexja fit-Triq tal-Mulej u jeħodhom marbuta Ġerusalemm" (Atti 9,1-2).

Il-Kristofanija fit-Triq ta' Damasku wriet lil Pawlu li dak li l-ktieb tad-Dewteronomju kien jurih bħala misħut minn Alla għax imdendel ma' l-għuda (21,22-23), kien fil-fatt dak li hu magħżul minn Alla biex mis-saħta tal-mewt tiegħu toħroġ il-ħajja tal-bnedmin kollha. Kien dak li għax obda sal-mewt lill-Missier, anzi obda sal-mewt u mewt tas-salib, ġie mogħti minn Alla isem fuq kull isem ieħor. Quddiemu kull irkoppa tiltewa, u kull ilsien jistqarr li "Kristu Ġesù hu l-Mulej għall-glorja ta' Alla l-Missier" (Fil 2,11).

Id-dehra ta' l-Irxoxt fit-Triq ta' Damasku wriet lil Pawlu li l-mewt m'għandhiex l-aħħar kelma għal Ġesù ta' Nazaret. Għax ġie mqajjem mill-mewt, fih jinġabru l-profeziji kollha u jikkonfermawh bħala Kristu l-Messija mwiegħed. Minn dak il-ħin 'il quddiem, Pawlu ra ħajtu b'mod li jekk "Ngħix, imma mhux iżjed jien, iżda jgħix fija Kristu. Il-ħajja li issa ngħix fil-ġisem qiegħed ngħixha bil-fidi fl-Iben ta' Alla", li "ħabbni u ta lilu nnifsu għalija", (Gal 2,20). "Imma meta Dak li għażilni sa minn ġuf ommi, u li sejjaħli permezz tal-grazzja tiegħu, għoġbu jirrivelali lil Ibnu biex inħabbru fost il-ġnus" ma kellux ħlief ixandru lil kulħadd bħala s-Sid tal-ħolqien kollu (Gal 1,15-16).

Għalhekk seta' minn hemm 'il quddiem jiftaħar li "Ma ppretendejtx li kont naf xi ħaġa

fostkom, ħlief lil Ġesù Kristu, u 'l dan imsallab" (1Kor 2,2). Mit-telqa tad-dgħjufija, toħroġ il-qawwa ta' min hu magħżul ikun xandâr tal-Mulej! Magħqad għal riġlejn Kristu rebbieħ huwa s-sħab (is-sħab taħt riġlejn Ġesù (4)) għax Danjel kien ħabbar li ra wieħed, qisu iben ta' Bniedem ġej mis-sħab tas-sema (7,13). Dak li jagħmel is-sħab mirkeb tiegħu, u fuq ġwienaħ ir-riħ jiġġerra huwa Alla, skont Salm 104,3. L-iben ta' Bniedem ġej fuq is-sħab huwa l-Iben ta' Alla rebbieħ fuq il-mewt u d-dnub, li jsaltan fil-qlub tal-bnedmin u jiġbed għal warajh il-ġnus kollha. Lejh iressaq ukoll lil dak li kellu jkun l-Appostlu tal-ġnus, Pawlu minn Tarsu. Preti ma jħalliniex ninsew din ir-rebħa kontinwa ta' Kristu Ġesù: f'idu x-xellugija (ix-xettru fl-id il-leminija ta' Ġesù (5)) jqegħdlu x-xettru ta' Kristu Sultan.
Idawruh għandu l-anġli (l-anġli mal-panniġġ u s-sħab (6,7)) jrieġu l-mantar imtajjar u s-sħab: elementi pittoriċi biex juru l-qawwa assoluta ta' Kristu Rxoxt fuq il-ħolqien kollu.

Ix-xena fl-art

Ix-xena fuq l-art hija xena drammatika, vjolenti, aġitata għall-aħħar (mix-xena fl-art (2)).
Dawk ta' ma' l-appostlu Pawlu imbellhin, jittantaw jifhmu x'inhu jiġri.
Għalkemm jidher straxxnat ma' l-art, imwaqqa' minn fuq iż-żiemel li fuqu kien sejjer fit-Triq, b'qilla liema bħala, bis-setgħa kollha mogħtija lilu mill-Qassis il-Kbir mitfugħa ħdejh, (il-kitba tas-setgħa (8)), Pawlu jidher f'estasi, fi trance, għajnejh magħluqa (wiċċ San Pawl) … donnu bniedem li, għalkemm f'nofs il-konfużjoni li biha mdawwar, jaf sewwa x'ġara, jaf tajjeb min deherlu, jaf b'saħħa x'kienet tfisser dik id-dehra.
Iż-żewġ xeni m'humiex maqtugħin minn xulxin: is-sema jmiss l-art. Kristu rebbieħ, kif tgħid il-Liturġija, tela' fis-sema mhux biex jinfired minn magħna. Il-lanza tas-suldat fuq ix-xellug tal-kwadru titlaq minn ħdejn ras Pawlu (lanza ħdejn ras Pawlu (8)), u hi miżmuma mis-suldat, qaddej ta' Pawlu, kemm kemm ma tmissx il-pala ta' riġel l-anġlu n-naħa ta' l-irkoppa l-leminija ta' Kristu. Id-dehra fit-Triq ta' Damasku tinteressa ħafna d-dinja tal-bnedmin, tal-pagani anzi! Pawlu jiġi magħżul minn Kristu rebbieħ, biex il-Knisja, f'Ananija, tkun tista' taħtru appostlu tal-Ġnus.
Mad-dehra tar-Rebbieħ fuq il-mewt u d-dnub leħħ id-dawl tat-tama u tal-fidi fuq il-Ġnus: l-imrieżaq tad-dawl, ġejjin minn fuq, jolqtu x-xena ta' isfel (fejn jolqot id-dawl, l-aktar fuq il-figuri jżommu ż-żiemel u taħt is-sħaba), biex ir-Rebbieħ idawwal bil-qawmien tiegħu id-dinja li għaliha Pawlu nħatar appostlu ta' l-Evanġelju.

6.

7.

8.